

INFORMACIJA PSICHIATRAMS

Mieli kolegos psichiatrai,

po kelių savaitių, nuo liepos 1 d. įsigaliojant SAM įsakymui dėl benzodiazepinų (toliau – BZD) išrašymo tik e.receptais arba naudojant „rausvuosius“ 2 formos receptus, gali padaugėti situacijų, kai šeimos ar kitų specialybių gydytojai siunčia žmogų psichiatro kon-jai tik žodžiais pacientui sakdami „*aš BZD išrašyti daugiau nebegaliu, tu eik pas psichiatrą*“ ar pan.

Lietuvos psichiatrų asociacija laikosi pozicijos, kad tokia pacientų „stumdomo“ tvarka nėra toleruotina, ir ją reikėtų stengtis išgyvendinti iš asmens sveikatos priežiūros praktikos.

Primygtinai rekomenduojame savo ASPĮ supažindinti kitų specialybių gydytojus, ypač – šeimos, su pridedamu „Rekomendaciniu laišku šeimos ir kitiems gydytojams“.

Taip pat atkreipiame jūsų dėmesį, kad didesnis pacientų srautas neturėtų įtakoti jūsų teikiamų paslaugų kokybei ir pacientų saugumui; paslaugų teikimas jau užsiregistravusiems pacientams neturi nukentėti nei trukmės, nei kokybės prasme.

Norime akcentuoti ir jūsų, kolegos, psichikos sveikatą; tinkamas darbo ir poilsio režimas būtinas jūsų psichikos sveikatai, todėl rekomenduojame dirbti griežtai pagal Darbo Kodekso reikalavimus.

Prognozuojant, kad gali padaugėti konfliktiškų ir abstinencijoje esančių pacientų skaičius, rekomenduojame neužmiršti, kad sunki abstinencija yra skubios medicinos pagalbos indikacija, ir kviesti GMP, kad pacientas saugiai būtų pristatytas į stacionaro PSPS. Konfliktiškas paciento elgesys neturėtų būti toleruojamas, tam egzistuoja apsaugos darbuotojai ir policija.

*Ambulatorinių psichikos sveikatos centrų asociacijos vardu
Jaunųjų psichiatrų asociacijos vardu
Lietuvos biologinės psichiatrijos draugijos vardu
Lietuvos psichiatrų asociacijos valdybos vardu
Psichikos sveikatos vadybos asociacijos vardu*

*Vida Matulionienė
Edgaras Diržius
prof. Vesta Steiblienė
Ramunė Mazaliauskienė
Martynas Marcinkevičius*

REKOMENDACINIS LAIŠKAS ŠEIMOS IR KITIEMS GYDYTOJAMS

Mieli kolegos,

po kelių savaitių, nuo liepos 1 dienos vaistinės nebepriims benzodiazepinų (toliau - BZD) receptų, jei jie bus išrašomi naudojant įprastinius popierinius blankus. Vaistinės juos išduos tik išrašytus e. receptais arba naudojant „rausvuosius“ 2 formos receptus, skirtus narkotinėms medžiagoms.

Taip pat informuojame, kad yra privaloma vadovautis Sveikatos apsaugos ministro 2020 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. V-1610 „Dėl benzodiazepinų ir benzodiazepinų dariniams priskiriamų bei panašaus veikimo mechanizmo vaistinių preparatų skyrimo ir vartojimo mažinimo ar nutraukimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“. Pagal šį įsakymą, patys šeimos gydytojai privalo vadovaujantis metodika palaipsniui mažinti ir nutraukti BZD vartojimą. Vadovaujantis šiuo įsakymu pas psichiatrą gali siųsti tik tais atvejais, kai įtaria sunkią psichikos ligą, nepavyksta nutraukti BZD vartojimo pagal schemą (siunčia stacionariam psichiatriniam gydymui); galima siųsti ir vienkartinę konsultacijai, kai „piktybiniai vartotojai“ (jauni, priklausomybėmis sergantys, vartojantys dideles dozes, išsirašantys pas kelis gydytojus ir pan.) nesutinka mažinti BZD vartojimo.

Jei nuspręstumėte siųsti pacientus dėl BZD vartojimo psichiatro kon-jai, rekomenduotume laikytis šių žingsnių:

1. Surašomas siuntimas f027/a arba elektroninė E027 forma. Siuntimas siunčiant pacientą yra BŪTINAS!
2. Šioje siuntimo formoje nurodoma:
 - a) psichiatrinė diagnozė, dėl kurios skirti BZD;
 - b) kokia yra BZD vartojimo trukmė;
 - c) kokia yra BZD dienos dozė;
 - d) koks yra siuntimo psichiatro kon-jai įstatyminis pagrindas pagal šeimos gydytojams parengtas metodines rekomendacijas (SAM įsakymas 2020m. liepos 3 d. V-1610): koks būtent SAM metodinių rekomendacijų punktas nurodo šį pacientą siųsti psichiatro kon-jai arba kurio punkto nepavyksta praktikoje šeimos gydytojui įgyvendinti gydant šį pacientą.

Tikėsimės gražaus bendradarbiavimo!

*Ambulatorinių psichikos sveikatos centrų asociacijos vardu
Jaunųjų psichiatrų asociacijos vardu
Lietuvos biologinės psichiatrijos draugijos vardu
Lietuvos psichiatrų asociacijos valdybos vardu
Psichikos sveikatos vadybos asociacijos vardu*

*Vida Matulionienė
Edgaras Diržius
prof. Vesta Steiblienė
Ramunė Mazaliauskienė
Martynas Marcinkevičius*

INFORMACIJA PACIENTAMS

Mieli Pacientai, po kelių savaitių, nuo liepos 1 dienos LR Sveikatos apsaugos ministerijos sprendimu vaistinės nebepriims benzodiazepinų (diazepamas, lorazepamas, alprazolamas, bromazepamas, zolpidemas, zopiklonas ir t.t) receptų, jei jie bus išrašomi naudojant įprastinius popierinius blankus. Vaistinės juos išduos tik išrašytus kaip e. receptą arba naudojant „rausvuosius“ 2 formos receptus, skirtus narkotinėms medžiagoms.

Bet kurios specialybės gydytojas, skirdamas šios grupės vaistus, esveikata.lt informacinėje sistemoje privaloma tvarka **įves jums nustatytos psichiatrinės diagnozės**, pagal kurią skiriamas medikamentas, kodą. **Šie asmens psichikos sveikatos duomenys bus matomi** bet kuriam sveikatos priežiūros specialistui, prisijungusiam prie asmens paskyros esveikata.lt informacinėje sistemoje.

Prognozuojame, kad gali padaugėti situacijų, kada šeimos ar kitų specialybių gydytojai jus siųs psichiatro konsultacijai tik žodžiais sakydami „*aš BZD išrašyti daugiau nebegaliu, tu eik pas psichiatrą*“ ar pan.

Informuojame, kad **šis įsakymas neapriboja šeimos gydytojų ar kitų specialybių gydytojų teisių išrašyti minėtus vaistus, tik apibrėžia tvarką, kaip jie turi būti išrašomi**. Tokiu atveju tinkamas pagal įstatymo reikalavimus surašytas siuntimas būtų labai naudingas gydytojui psichiatrai, kad būtų užtikrinta konsultacijos kokybė.

Taip pat informuojame, kad esant skubios pagalbos reikalaujančioms būsenoms, būtina kreiptis į Priėmimo-skubios pagalbos skyrius. Psichologinė pagalba prieinama ne tik Psichikos sveikatos centruose, bet ir visuomenės sveikatos centruose – pastaruosiuose galima ir anoniminė psichologinė pagalba.

*Ambulatorinių psichikos sveikatos centrų asociacijos vardu
Jaunųjų psichiatrų asociacijos vardu
Lietuvos biologinės psichiatrijos draugijos vardu
Lietuvos psichiatrų asociacijos valdybos vardu
Psichikos sveikatos vadybos asociacijos vardu*

*Vida Matulionienė
Edgaras Diržius
prof. Vesta Steiblienė
Ramunė Mazaliauskienė
Martynas Marcinkevičius*